

KNS Ungdomskonferens 20 – 22 mars 2018 Köpenhamn, Danmark Landrapport: Finland, JHL

31.1.2018 Susanna Haapalainen

JHL:s ungdomsverksamhet finns på tre nivåer: Riksnivå, regional nivå och föreningsnivå. På varje regionkontor finns en medarbetare som ansvarar för ungdomsverksamheten med uppdrag att organisera den egna regionala ungdomsverksamheten och stödja ungdomssektionen. På riksnivå koordineras ungdomsverksamheten av JHL:s huvudkontor av en ansvarig handläggare. I många lokalföreningar har en person blivit vald att ansvara för information till föreningens unga medlemmar, medlemsrekrytering och planering av verksamheten.

Den rikstäckande verksamheten planeras av JHL:s ansvariga handläggare tillsammans med JHL:s ungdomsforum. JHL:s Ungdomsforum är ungdomarnas egen rikstäckande påverkanskanal. Medlemmarna utgörs av förbundets medlemmar under 30 år, representanter för olika yrkesgrupper och som kommer från hela landet och varje region. Ungdomsforumet planerar, utvecklar förbundets organisering av ungdomsverksamheten såväl regionalt eller rikstäckande. En viktig sak är särskilt de unga medlemmarnas möjligheter att verka och påverka aktivt i föreningarna och i regionerna. Ungdomsforumet säger sin mening i frågor som rör exempelvis innehållet i arrangemang, regionernas ungdomsavdelningars verksamhet, föreningarnas ungdomsverksamhet och kommunikation av ungdomsfrågor. Också intressebevakningsfrågor som är viktiga ur ungdomsperspektiv finns på ungdomsforumets agenda och medlemmarna påverkar aktivt arbetet som rör förbundets inriktning. Ungdomsforumets verksamhet är en del av den rikstäckande ungdomsverksamhetens budget. Den rikstäckande ungdomsverksamheten har en årlig budget på cirka 60 000 euro. Den rikstäckande studerandeverksamhetens budget är separat och har en storlek på cirka 70 000 euro årligen.

De regionala ungdomssektionerna består av ungdomars frivilliga nätverk i regionen, med huvudsakligt syfte att planera ungdomsmedlemmarnas aktiviteter och ta ställning till aktuella saker i regionen. Sektionerna väljer ur sin grupp en ordförande eller verksamhetsledare och ett ledningsteam, och dessa håller regelbundna möten. Regionens aktiviteter är öppna för alla ungdomar under 30 år, men några regioner tillämpar 35 år som åldersgräns. All ungdomsverksamhet i JHL är gratis för deltagarna. Varje regionkontor har en egen budget för ungdomsverksamheten och för sektionens verksamhet i regionen. Budgetens storlek i regionerna skiftar mellan 5 000 och 12 000 euro per år. Sektionerna får själva göra verksamhetsplaner inom ramen för den givna budgeten.

Eftersom JHL:s ungdomsverksamhet grundar sig i frivillighet har inte ungdomarna en egen utnämnd representant i förbundets administration eller beslutsorgan. De unga utför påverkansarbete gentemot förbundets beslutsfattare med kampanjer i olika frågor, med kommunikation och genom att delta i regionala beslutsfattandeprocesser (bland annat regiongrupper och lokala föreningar).

JHL:s stora utmaning är att få studerandemedlemmar att bli kvar efter avslutade studier. Att rekrytera nya studerandemedlemmar inom JHL:s yrkesgrupper har varit givande men efter färdiga studier har värvningsprocenten varit strax under 10 %. Nu är siffran cirka 5 %. Detta kommer sig av att det råder konkurrens inom JHL:s yrkesområden (bland annat vårdyrken) och starka yrkesinriktade förbund tycks ha stark dragningskraft. Å andra sidan

har JHL förbättringsmöjligheter med egna åtgärder som riktas mot studerandemedlemmar under studietiden och i anslutning till att de blir färdiga med studierna.

Vi gör ett omfattande arbete runtom i Finland med besök på yrkesskolor, där vi berättar om fackförbundet och arbetslivet. Vi var uppe i resultatet av 6 000 nya studerandemedlemmar per år, men nu har siffran sjunkit till under 3 000 nya studerandemedlemmar på årsbasis. Det beror delvis på gjorda förändringar i vårt stödsystem, som vi beskriver närmare nedan. JHL:s potentiella studerandemedlemsbas utgörs av studerande både vid yrkesgymnasier och yrkeshögskolor. Det skapar utmaningar för JHL:s informationsarbete, eftersom material och verksamhet måste riktas till olika åldersgrupper och olika yrkesgrupper. Vi har de senaste två åren tätt samarbete särskilt med yrkeshögskolans studerandegrupper och detta samarbete visar sig vara framgångsrikt.

I vår planering ska vi under år 2018 påbörja organisering av studerande vid pilotyrkesskolor. Tanken är att få en JHL-kontaktperson på varje yrkesskola som leder förbundets organisering av studerandeverksamheten vid de utvalda skolorna. Med hjälp av systematisk verksamhet synliggör vi fackförbundets betydelse och dess erbjudna möjligheter på ett mer konkret sätt- Vi kan konkretisera fackförbundets betydelse för de studerande på ett nytt sätt.

JHL har ett särskilt premiesystem för rekrytering av nya medlemmar. Systemet ger varje medlemsrekryterare poäng för sitt rekryteringsarbete på så sätt att studerandemedlemmar ger 10 poäng och medlemmar i arbete ger 25 poäng. En poäng är en euro. Poängen skrivs in i systemet, och där beställer man för sina intjänade poäng olika premieprodukter (bland annat JHL-textiler, elektronik, inredningsprodukter osv.). Till och med år 2015 har man kunnat inkassera poäng mot pengar. Det har lett till att rekryteringsinsatserna av studerandemedlemmar har varit stora men övergången till att bli kvarvarande medlem har varit svag. Nuvarande system har ändrats så att intjänade poäng för studerandemedlemmar kan bytas mot pengar enbart av de rekryterare som själva är studerande. Denna förändring fick tyvärr det resultatet att några effektiva skolinformatörer slutade rekrytera studerande helt och således har det uppstått "svarta hål" på studerandefältet. Det förklarar en del av minskningen som skett i den årliga mängden av studeranden som anslutit sig.

För studerandemedlemmar finns en egen rikstäckande förening, och som med sina över 5 000 medlemmar är förbundets största förening. Studerandemedlemsföreningens styrelse gör verksamhet med stöd av en handläggare som ansvarar för studerande- och ungdomsverksamhet och som är anställd vid huvudkontoret. Föreningen arrangerar aktiviteter för sina medlemmar och har kontakter med färdigblivande studerandemedlemmar. Förra året påbörjade även JHL:s regionkontor telefonkontakter som inriktade sig på medlemmar med avklarade studier och resultaten är positiva. Telefonrundringning till studerandemedlemmar med avklarade studier ska vi fortsätta.

För studerandemedlemmar genomförs aktiviteter två gånger per år också på riksnivå. Ibland slås aktiviteten samman med rikstäckande ungdomsaktiviteter, som likaså genomförs två gånger per år. Ibland genomförs aktiviteter tillsammans med andra förbund. Särskilt bör nämnas den studerandeaktiviteten med namnet Amazing Race, som vi gjorde tillsammans med PAM (Servicefacket). Studerandemedlemmarna turnerade i grupper runtom i Helsingfors och utförde arbetslivsrelaterade uppgifter vid olika checkpoints/stationer och vid dagens slut åkte vi på båt kryssning. Vid de olika

checkpointsen/stationerna fanns aktiviteter för att skapa delaktighet (bland annat bildtävlingar, videor, frågesporter/quiz, föreställningar osv.) och då gick vi igenom kollektivavtalssaker, hur man läser ett lönebesked, arbetsplatsintervjuer, arbetslivets spelregler och kollektivavtal.

På JHL:s studerandefält finns många vuxenstuderande, vilket medför särskilda utmaningar för att planera innehållet i aktiviteterna. Till vuxenstuderande har vi regelbundet särskild och egen inriktad verksamhet, men i princip är alla studerandemedlemmar välkomna till allmänna studerandeaktiviteter oavsett ålder. En del studerandeaktiviteter är också riktade till underåriga.

Atypiskt arbete/Otrygga anställningar ökar i Finland och är också en stor utmaning för fackförbunden. Andelen egenanställningar är i Finland cirka sju procent och de växer i antal; ökar gör även plattformsekonomin jobbs (till exempel matbranschens Wolt- och Foodora- matleverantörer) utan igenkännbara traditionella anställningar. JHL har gjort en egen rapport om förändringar av arbetsformer och utvärderar för närvarande vilket behov av stöd som kan behövas i framtiden. Förbundet undersöker djupare vilka som är i fokus för rättslig rådgivning, informationsinsatser och nätverksbaserade anvisningar från förbundet. Med utgångspunkt i undersökningen kan vi behöva grunda en digital intressebevakning och rådgivning för medlemmar med atypiskt arbete/otrygga anställningar.

Unga har ofta tidsbegränsade anställningar eller deltidsanställningar, vilket är en utmaning för försörjningen. Nollavtal har varit ett stort ämne och fackförbunden organiserar ett medborgarinitiativ för att förbjuda nollavtal. Som följd av denna fråga som rör särskilt de unga har en aktiv folkrörelse uppstått och förbud av nollavtal blev ett mål i många förbund också i avtalsrundan. I JHL:s yrkesgrupper förekommer atypiskt arbete/otrygga anställningar särskilt inom vård och omsorg samt ofta bland personliga assistenter.